

OPRACOWANIE

Opracowanie inwentaryzacji ornitologicznej i chiropterologicznej oraz zaplanowanie działań kompensacyjnych dla budynku położonego w Poznaniu pod adresem Folwarczna 19

Opinia została przygotowana dla: Piotr Bukowy PB Architekci Wielka 21, 61-775 w Poznaniu

Opinia przygotowana przez zespół: dr hab. Tadeusz Mizera - część ornitologiczna oraz mgr inż. Marcin Pakuła - część chiropterologiczna.



Ryc. 1. Usytuowanie budynku Folwarczna 19, od strony wschodniej widok na kompleks leśny, źródło Google Earth

1. Opinia ornitologiczna

W grudniu 2020 oraz w styczniu br. wykonano inwentaryzację potencjalnych miejsc gniazdowania ptaków na budynku przy ulicy Folwarcznej 19 w Poznaniu. Budynek składa się z 3 kondygnacji, w tym użytkowanego poddasza. Ściany są pokryte tynkiem, w wielu miejscach on odpada, zwłaszcza w obrębie elewacji zachodniej. W tych ubytkach brak jest szczelin co uniemożliwia gniazdowanie ptakom. Okna są w dobrym stanie, na żadnym (poza jednym na poddaszu w elewacji wschodniej rycina 2) nie stwierdzono śladów przebywania ptaków. Na parapecie tego okna z lewej strony są liczne ślady kału gołębia miejskiego. Cały budynek, łącznie z dachem przeznaczony jest do remontu. W pobliżu znajduje się kompleks leśny co znacząco wpływa na bogactwo ptaków w pobliżu budynku. Szczegóły na rycinie 1. Budynek otoczony jest zielenią, od frontu rośnie świerk oraz niski żywopłot. Od wschodu granicy z lasem. Na świerku tym nie stwierdzono obecności ptaków. W otoczeniu budynku z uwagi na położenie występuje wiele ptaków, ponadto mieszkańcy wykładają pokarm do karmnika.

Dokonano obserwacji elewacji, parapetów pod kątem obecności gniazd ptaków. Z uwagi termin (poza sezonem lęgowym) zdołano stwierdzić tylko potencjalne siedliska w szczelinach w podsufitce. Pod dachem od strony wschodniej znajdują się szczeliny stanowiące potencjalne siedlisko wróbla *Passer domesticus* oraz mazurka *Passer montanus*. Szczegóły przedstawiono na rycinie 2.

Cechą charakterystyczną ocenianego budynku są krokwie wystające poza obrys dachu. Na krokwiach tych stwierdzono ślady przebywania gołębi miejskich *Columbia livia forma domestica*. Krokwie są obudowane deskami co sprawia iż wewnątrz powstała nisza stanowiąca potencjalne i rzeczywiste miejsca gniazdowania dla ptaków. Na elewacji północnej w takim miejscu znaleziono gniazdo, z dużym prawdopodobieństwem kawki *Corvus monedula*. Gniazdo to mogło zostać zbudowane już kilka lat temu. Z uwagi na planowany remont, połączony z wymianą krokwi, zachodzi konieczność usunięcia tego gniazda. Szczegóły na rycinie 3. Zgodnie z obowiązującym prawem Rozporządzenie Ministra Środowiska dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt z dnia 28 grudnia 2016 r. Dziennik Ustaw poz. 2183 usunięcie gniazda z budynku jest obwarowane poniższymi przepisami:

§ 9. Wprowadza się następujące odstępstwa od zakazów:



1) zakaz usuwania gniazd, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 8 oraz w § 8 ust. 1 pkt 6, nie dotyczy usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd z budek dla ptaków i ssaków;

2) zakaz usuwania gniazd, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 8 oraz w § 8 ust. 1 pkt 6, nie dotyczy usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd ptasich z obiektów budowlanych lub terenów zieleni, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne.

Usunięcie gniazda z obrębu krokwi wypełnia znamiona zapisu paragrafu 9 pkt. 2. Częściowo również punktu 1 gdyż zabudowa krokwi deskami poniekąd przyczyniła się do powstania "budki" dla ptaka. Koniecznym warunkiem jest dochowanie terminu usunięcia gniazda do końca lutego 2021 roku.

Wcześniejsze obserwacje wiosną i latem 2020 roku w otoczeniu budynku wykazano obecność następujących gatunków ptaków: dzięcioł duży *Dendrocopos major*, jaskółka oknówka *Delichon urbicum*, szpak *Sturnus vulgaris*, kowalik *Sitta europaea*, kos *Turdus merula*, kwiczoł *Turdus pilaris*, drozd śpiewak *Turdus philomelos*, grubodziób *Coccothraustes coccothraustes*, zięba *Fringilla coelebs*, gołąb miejski *Columba livia*, gołąb grzywacz *Columba palumbus*, jerzyk *Apus apus*, pokrzewka czarnołbista (kapturka) *Sylvia atricapilla*, kopciuszek *Phoenicurus ochruros*, mazurek *Passer montanus*, wróbel *Passer domesticus*, sikora bogatka *Parus major* oraz sikora modra *Cyanistes caeruleus*. Obecność większości z tych gatunków wynika z bezpośredniej bliskości lasu. Potencjalnie mogą gniazdować w obrębie budynku: wróbel, mazurek, sikora modra, sikora bogatka, kopciuszek, muchołówka szara.



Ryc. 2. Budynek Folwarczna 19 przed renowacją, widok na fasadę wschodnią, potencjalne siedliska wróbla  miejsca przebywania gołębi miejskich 



Ryc. 3. Elewacja północna, gniazdo kawki wewnątrz obudowy krokwi, proponowana lokalizacja skrzynki D dla kawki



Ryc. 4. Folwarczna 19, widok na fasadę zachodnią



Ryc. 5. Folwarczna 19, widok na fasadę południową
miejsce przebywania gołębi miejskich

Propozycja działań kompensacyjnych

Z uwagi na potrzebę wymiany krokwi dachowych w budynku, a tym samym zniszczenia siedliska kawki *Corvus monedula* zachodzi konieczność rekompensaty przyrodniczej. W ramach tych działań należy po remoncie ponownie zabudować krokwie i wyciąć w desce otwór o średnicy około 80 - 90 mm. Przez taki otwór nie będą wchodziły do wnętrza gołębie, a umożliwi to dostęp kawkom. O ile względy technologiczne remontowanych krokwi uniemożliwią takie działania alternatywą będzie zawieszenie na tej elewacji pod dachem skrzynki typu D konstrukcji Jana Sokołowskiego.

Potencjalnie w ocenianym budynku mogą gniazdować wróbel, mazurek, sikora modra, sikora bogatka oraz jerzyk. Są o gatunki ptaków objęte ścisłą ochroną. Ptaki te zakładają gniazda na elementach konstrukcyjnych, w szczelinach i otworach, pod dachem na belce. Inwentaryzacja tych gatunków zostanie uzupełniona w sezonie lęgowym 2021. W celu zachowania siedlisk

wróbli zalecam zawieszenie skrzynek lęgowych. Na okolicznych drzewach można też zawiesić cztery skrzynki drewniane konstrukcji Jana Sokołowskiego (po 2 typ 2 i typ B). W skrzynkach A i B mogą się zagnieździć sikory (bogotka, modra), mazurki, wróble oraz szpaki. Producentów i dystrybutorów budek dla ptaków działa na naszym rynku wielu. Jedną ze sprawdzonych firm jest MKW Pracownia Przyrodniczo-Rolna, <https://www.mkwpracownia.pl/budki-legowe-dla-ptakow/z-trocinobetonu/typ-jerzyk-trocinobeton>
<https://www.mkwpracownia.pl/budki-legowe-dla-ptakow/z-trocinobetonu/typ-jerzyk-trocinobeton-malowany>

Wybór producenta budek jest dowolny, należy zwracać uwagę na wymiary budek zgodne z załącznikiem nr 1.

.....

Tadeusz Mizera